

CIVTADANIA

Assistiu a la
vetllada pró
damnificats.

SETMANARI D'ESQUERRES

ANY I

La Bisbal 26 de Gener de 1933

NUM. 41

EDITORIAL

Beneficència i religió

Ja fa alguns dies que ens vingué a les mans un prospecte signat pel Sr. Agustí Planas, pàrroco de la nostra ciutat, dirigit als feligresos, i en el qual es fa una crida a tots els catòlics de la població per a que contribueixin a l'«Obra Pia del Culte i Clerecia». A continuació hi segueixen les «disposicions, normes i instruccions referents a la mateixa», acabant amb l'allocució que Pérez de Ayala feu popular en una obra teatral.

No pretenim pas comentar detalladament el seu contingut i fer-ne una crítica massa severa, puix que per altra part molts paràgrafs que s'hi llegeixen no semblen pas inspirants per la mà de Déu, sinó que molt al contrari, van des d'un atac baix i indigne contra els Governants d'avui, a un materialisme ben poc espiritual. Pels primers hi ha les autoritats competents, a les quals denunciem el contingut d'aquesta fulla per si hi troben matèria delectiva, i nosaltres creiem que hi és, principalment quan diu que «un poble sense Déu, és un poble envilit». En quant al materialisme que s'hi troba, cau de ple al judici personal de cada persona, puix que cada ú tindrà el seu criteri en quant a la possible fam i misèria a que poden anar a raure els ministres de l'església.

Una altra part és la que a nosaltres ens interessa, i és la part moral d'aquest afer. Es diu que s'han efectuat coaccions per engroixir la subscripció, i si això és cert, les autoritats no poden pas quedar-se al marge. En qüestions essencialment sentimentals, les pressions i inclús les més lleus insinuacions, representen un escarni a la dignitat de l'home, i la negació més rotunda d'unes idees propagades en nom de l'amor a la humanitat i al pròxim. Qui vulgui contribuir-hi que hi contribueixi, nosaltres no ho critiquem pas, però aquell que les seves conviccions no li ho permetin, que se'l deixi lliure. Ni el nom de Déu, ni el nom de l'església són prou per a imposar voluntats alienes, ni tòrcer les pròpies.

Al separar-se l'Església de l'Estat, el veritable catòlic havia de sentir-se satisfet, puix que d'aquesta manera, aquella podria entrar de ple en el terreny que li pertany, o sigui el purament espiritual i religiós, terreny del qual no se'n deu pas moure si no vol merèixer el blasme del poble lliberal i el càstig a que es faria mereixedora en nom de la República. Té els seus temples des d'on pot fer totes les propagandes que li plaguin dintre els termes que la llei imposa, i no deuria pas anar de casa en casa, en companyia de qualsevol senyor que té la VIRTUT de posseir una bona riquesa material, i que és tant pobre moralment que creu que a la seva sola presència, els homes es deuen doblegar servilment. Certs temps ja han passat per a no tornar. Cal tenir ho present, i cal també, recordar-se que el que pocs anys enrera era perfectament normal, avui és del tot impossible, per voluntat sobirana del poble.

Amb pocs dies de diferència de la sortida d'aquesta fulla, s'ha repartit la Memòria de la gestió de la Junta Local de Protecció a l'Infància i Repressió de la Mendicitat, corresponent a l'any darrer. Dona un dèficit de 525'91 pessetes Heuvos ací un dèficit dolorós que cal eixugar ràpidament. La nostra Corporació Municipal ja té projectes per a liquidar-lo, i no dubtem de que La Bisbal tota hi contribuirà degudament, en nom de l'amor més sagrat, que és l'amor als pobres i als infants.

Hi ha en aquesta memòria una relació de les persones que han rebaixat llurs quotes. No hi calen pas comentaris, puix que s'hi fan sols, i per tant, ens limitarem a copiar-los a continuació. És una làpida que oferim a aquells que es diuen catòlics i seguidors de les doctrines de Crist:

D. Josep M. Mir, pagava 60 ptes, paga 49	D. P. Renart de 48 24
J. M. Ganigué, 48	12 D. T. Aldrich 60 48
D. Enric Bertran 6	3 D. J. Torró 80 60

Ens agradaria tenir la llista dels donants pel Culte i Clerecia, ja que tenim la certesa que en podríem treure deduccions ben significatives, que provarien la fermesa i la veritat dels sentiments de molts religiosos.

Segons Crist, deu donar-se menjar a qui té fam, i que nosaltres sapiguem, les persones que assisteixen a l'hospital es troben molt més necessitades. Rebajar la quota de l'assistència quan es liquida amb dèficit, és negar, per tant, les doctrines de Crist.

De totes maneres no cal pas que ens hi trnequem el cap, puix que si tots els que es diuen catòlics i cristians, i tots aquells que viuen de la religió sentissin les idees que diuen professar, ja no hi haurien pobres.

Però la «caritat cristiana» és tant lluny del veritable cristianisme!

DOS DIARIS

És difícil deixar un hàbit agafat en l'adolescència, quan hom canvia els jocs d'infant per entrar en els camins de la vida, i malgrat que la seva continuació ens signifiqui trastorns i enutjos ben evitables. Per això, avui malgrat la injustícia de moltes de les seves campanyes, reveladores de mediocritats insospitades, no puc pas estar-me de fullejar gairebé tots els dies, l'òrgan oficiós del P. C. R., *La Publicitat*. Comparo, massa sovint, els temps presents d'aquest diari, amb aquells altres temps en que s'aixecava com una bandera flamejant de liberalisme, sota l'oprobri d'una dictadura anti catalana. I fou a través d'aquelles planes saturades de franc republicanisme que jo vaig prendre contacte amb els fets polítics. *La Publicitat*, allavors, i cal agrair ho, contrarrestà amb èxit la campanya monarquitzant de la *Lliga*, i llençà a una gran massa de catalanistes a les lluites actives per a l'obtenció de la República, i es convertí en el portant-veu indiscutible dels anhels renovadors d'un poble.

Vingué, però, l'error màxim dels seus *supporters* al negar-se a col·laborar amb els homes de l'E. R. en les eleccions municipals del 12 d'abril, i la vena de l'egoisme i de la presunció que no els permeté copsar la realitat, s'ha anat espessegint cada dia, i els ha fet caure en un abim llastimos.

La sortida de Rovira i Virgili de la seva redacció, ha fet necessari movilitzar homes com R. Llates i d'altres, els quals des del devantal de *La Publicitat* van llençant el seu bilis contra els governants d'avui. Mala tasca, la seva. Mala tasca, anti-patriòtica, ells que s'ho diuen tant, puix que no som en el temps en que cal una crítica sistemàtica, sinó que per decència, caldria que els òrgans periodístics de casa nostra amb un sentit mínim de la dignitat, proceuessin orientar noblement als homes del govern, en les coses que ells creïessin que enfoquen erròniament.

La Publicitat, ja gairebé no hi és a temps. Els seus homes, la massa encefàlica de Catalunya, han perdut el propi control. I la intel·ligència sense un veritable sentit comú, és una cosa estèril, nociva inclús. Sempre és preferible, sota qualsevol punt de mira, un vertader sentit comú en una intel·ligència mitjana.

I la persona que escrigué *La guspira que il·lumina un abisme*, després de voler enlluernar amb uns titulars de vident màxim, demostra a més d'una intel·ligència ben pobre, una manca absoluta de sentit comú. Va de dret, sens tò ni só, a minar el prestigi del Govern de Catalunya, i a demostrar al poble que estem regits per una colla d'incapacitats i d'anti-catalans (!!!), quan diu cotan desenfocades i tan iracio-

nals com: que hi ha una certa indiferència en alguns sectors de la massa, com també en alguna esfera de la Generalitat, concretament el Govern, per tot allò referent a l'Estatut i als seus problemes i aspectes pràctics, i quan més avall afirma que: Catalunya, decepcionada, s'ha vist, de cop i volta, òrfena d'un pensament d'esquerra, ara que, més que mai, li fa falta, i continua dient: que el nostre poble es troba desorientat i sense nodriment polític, i que es sent enganyat; però no en certa com.

Enormitats tan grosses, sembla mentida que puguin sortir a la llum a les planes de *La Publicitat*, amb l'assentiment gairebé unànim—cal creure ho—dels seus llegidors. Vençuts els homes de l'antiga Acció Catalana, podien convertir el seu diari en l'òrgan conscient del ciutadà *moyen*, puix que avui aquests patriotes folkloristes de botigueta, es troben desemparats i no saben cap a on girar-se. Vers *La Publicitat* és caure en una campanya demagògica de coll i corbata que busca inconscientment la microscòpica massa *neutra*, i tampoc pot anar vers *La Veu*, puix que fóra enllotar-se en mig del fang d'un monarquisme vergonyant, per poc sincer.

La Veu, el vell diari escrit en català, no sé pas dir catalanista, ja que les seves campanyes en prò de les reivindicacions catalanes han estat supeditades a uns interessos de classe, fa tots els esforços inimaginables per a nedar satisfactòriament en mig de les aigües monàrquiques tot provant d'aguantar un gorro frigi. Dies enrera, el Sr. Durán, per poc no culpa al Govern de Madrid dels fets terroristes que acaben de succeir, pel sol fet de trobar-se a Espanya una Comissió Comercial dels Soviets. Més tard, el xiroi periodista empordanès, i a primera plana, per satisfacció de tots els Srs. Esteves, i dels aspirants a Srs. Esteves, se les empenia contra el Sr. Azaña, el *mite Azaña*,—segons ell—el qual quan s'hagi acabat de *desinflar*, farà la mateixa fi de Primo de Rivera. I allavors, serà qüestió de dirigir els nostres precis cap a Fontainebleau, puix que segons escriu el Sr. Azaña *s'aguanta al poder, perquè no té substituït en el clos de la «còterie» imperant* (o sigui entre els republicans).

Mal camí han emprés aquests dos rotatius. *La Publicitat* i *La Veu* es donen la mà en els seus atacs sistemàtics. Si sentissin veritablement el catalanisme i el republicanisme, acallarien llurs veus despitades, per a fer sentir serenament, les seves concepcions governamentals, segons llur manera de sentir socialment. *La Veu* no fa res més que continuar el seu historial, i per lo tant, no cal pas plànyer-se'n. En canvi, *La Publicitat* es mereixia una millor orientació, si res més no, pel pròleg brillant que té, en prò de Catalunya i de la República.

J. GINESTA I BALMANYA